Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö
Vanha talvitie 2–6 A 12
00580 Helsinki
olli.saari@vapaa-ajankalastaja.fi

LAUSUNTO

23.10.2026

Lounais-Suomen elinvoimakeskus,
Kalatalouspalvelut
kirjaamo.lounais-suomi@elinvoimakeskus.fi

Viite Kuulutus elinvoimakeskuksen nettisivuilla 17.9.2026 (LOU/5962/2026)

Asia Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön (SVK) lausunto Inkoon kalatalousalueen kalastusrajoitushakemuksista

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön lausunto

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö (SVK) on tutustunut Inkoon kalatalousalueen kalastusrajoitushakemukseen liitteineen ja lausuu siitä kunnioittavasti seuraavaa.

Aluksi SVK muistuttaa, että Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen edeltäjä Varsinais-Suomen ELY-keskus totesi päätöksessään (VARELY/7694/2022), että ”ELY-keskus haluaa painottaa, että tavoitteena tulee jatkossakin olla tarkentaa kalastonhoito- ja säätelymenetelmiä, jotta säätelytoimista saadaan mahdollisimman tarkkarajaisia tarpeettomien kieltojen välttämiseksi.” SVK toivoo, että kyseinen ohjenuora huomioidaan nykyisissä EVK:ssa sekä tämän että muidenkin vastaavanlaisten säätelyhakemusten päätöksenteossa.

Inkoon kalatalousalue on 8.9.2026 Lounais-Suomen elinvoimakeskukseen saapuneessa ja 15.9.2026 täydennetyssä hakemuksessaan hakenut seuraavia kalastusrajoituksia, joilla jatketaan / täydennetään voimassa olevia rajoituksia vuosille 2027–2031.

Hakijan ehdotus: Ingarskilanjoen vesistössä koski- ja virtapaikoilla Solbergån mukaan lukien kaikki kalastus kielletty vuoden ympäri. Perusteluina hakemukselle Ingarskilanjoen alkuperäisen meritaimenkannan suojeleminen kutuvaelluksen ja kudun aikana sekä joessa pidemmän aikaa oleskelevien taimenten osalta.

SVK huomauttaa, ettei vaelluskalavesistöstatus itsessään ole perusta kalastuksen rajoittamiselle, vaan yleiset tunnistetut ja tarpeelliset kalastuksen rajoittamistoimenpiteet ovat valmiiksi voimassa kalastuslain ja -asetuksen kautta. SVK kuitenkin tunnistaa Ingarskilajoen meritaimenen suojeluarvon ja kannattaa kalastuksen täysikieltoa koski- ja virta-alueille.

Hakijan ehdotus: Ingarskilanjoen vesistössä kalastus verkoilla, rysillä ja katiskoilla kielletty Solbergån mukaan lukien ajalla 1.8.–31.12. Perusteluina hakemukselle Ingarskilanjoen alkuperäisen

meritaimenkannan suojeleminen kutuvaelluksen ja kudun aikana sekä joessa pidemmän aikaa oleskelevien taimenten osalta.

SVK kannattaa Ingarskilajoen/Solbergån vesistön verkko-, rysä- ja katiskakieltoa.

Hakijan ehdotus: Ingarskilanjoen edusta: Kaikki kalastus kielletty 1.8.–30.12. Perusteluina hakemukselle Ingarskilanjoen alkuperäisen meritaimenkannan suojeleminen kutuvaelluksen ja kudun aikana sekä joessa pidemmän aikaa oleskelevien taimenten osalta (aikaisemman rajoituspäätöksen VARELY/6178/2024 kiellon ajankohta **1.9.–30.11.**). Ingarskilanjoen edustan kieltoa haetaan aikaisemmasta päätöksestä poiketen pidemmälle ajanjaksolle, sillä kalatalousalueen mukaan on epäloogista, että kalastuskielto alkaa merellä myöhemmin kuin joessa, ja että sekä kalastajien että valvonnan kannalta on helpompaa, jos ajanjakso on sama.

SVK toteaa, että hakijan vaelluskalojen suojelua koskeva tavoite on sinänsä hyvä, mutta nykyinen kalastuslaki jo turvaa vaelluskalojen kulkua merestä lisääntymisalueilleen kieltämällä jokisuualueella vaelluskaloille vahingollisimmat pyyntimuodot, eli isorysäpyynnin, troolauksen ja nuottauksen kokonaan. Ingarskilajoen edustalla ei kalastuslain mukainen yhden kilometrin mittainen verkkokalastuskielto alue tosin riitä turvaamaan vaelluskalojen kulkua jokeen saakka ja sieltä takaisin merelle.

Hakija esittää lisäksi kyseisen kalastuskiellon laajentamista peräti kahdella kuukaudella, muttei tuo esiin ensimmäistäkään kalastuslain mukaista perustetta sen tueksi. Ingarskilan edustan kiellon laajentamista jokisääntelyn veroiseksi perustellaan pelkästään sananvalinnalla ”valvonnan helpottamiseksi”, joka ei ole kalastuslain mukainen peruste rajoittaa kalastusta. SVK toteaa, että varsinkaan eteläarannikon pieniin virtavesiin meritaimenet eivät vaella vielä lämpimän veden aikaan, jollainen ainakin elokuu on.

SVK muistuttaa, että hakijan aloitteesta on aiemmin ollut kalastusrajoitus (Dnro 7/5716/2018), joka kielsi vastaavalla alueella, kuin mikä nyt on hakemuksessa osoitettu, kaiken muun kalastuksen, paitsi vapakalastuksen ja muun koukulla tapahtuvan kalastuksen sekä katiskakalastuksen**.** Uudesta esityksestä puuttuu näyttö siitä, että alueella olisi esiintynyt sellaista pyyntiä, joka uhkaisi tai vakavasti häiritsisi mainittujen vaelluskalojen kulkua. Mikäli kalastaja sattuisi alueelta saamaan saaliiksi esimerkiksi rasvaevällisen taimenen, olisi se kalastuslain mukaan joka tapauksessa vapautettava. Näin ollen esimerkiksi viehekalastuksen kieltämiselle vaelluskalojen kulun turvaamiseksi ei SVK:n näkemyksen mukaan ole olemassa kalastuslain 53 §:n edellyttämiä perusteita. SVK katsoo, että vaelluskalojen kutunousun ja kalastuskuolleisuuden kannalta suurin riski liittyy verkkokalastukseen. **SVK esittää, että viranomainen kalastuslain edellyttämällä tavalla rajoittaa vain sitä kalastusta, joka on tarpeen kiellon tavoitteen saavuttamiseksi. SVK ehdottaa, että kaiken kalastuksen kieltämisen sijaan sen ulkopuolelle rajataan edellä esitetyt, vuoden 2018 päätöksen mukaiset pyyntimenetelmät ja -välineet.** Edellä kerrottuun viitaten **SVK vastustaa esitettyä ajankohdan laajentamista nykyisestä sillä täsmennyksellä, että viranomainen harkitsee vain verkkokalastuskiellon laajentamista joulukuun loppuun saakka** meritaimenten alasvaelluksen turvaamiseksi.

Hakijan ehdotus: Kyrkfjärden, Innanbäckviken, Svenviken, Fagerviken ja Nötöfladan: Kaikki kalastus kielletty lukuun ottamatta vapakalastusta rannalta käsin ajalla 1.5.–15.6. (aikaisemman rajoituspäätöksen VARELY/6178/2024 kiellon ajankohta **15.5.–15.6.**). Perusteluina kuhan kutualueiden- ja kantojen suojeleminen, jotta turvataan hyvät saaliit kaikille kalastajille myös jatkossa. Kiellon ajankohtaa haetaan alkavaksi toukokuun alusta aiemmasta päätöksestä poiketen,

sillä lämpiminä keväinä kuhan kutu saattaa ajoittua aikaisemmaksi, kuin toukokuun puoliväli.

Lähtökohtaisesti SVK ei vastusta kuhan kutuaikaista rauhoittamista, kunhan se toteutetaan sekä **ajallisesti, että alueellisesti tarkkarajaisesti, muuta kalastusta tarpeettomasti rajoittamatta**. Kaiken veneestä tapahtuvan kalastuksen kieltäminen Kyrkfjärdenillä, Innanbäckvikenillä, Svenvikenillä, Fagervikenillä ja Nötöfladanilla kuhan kudun turvaamiseksi ei ole kalastuslain edellyttämällä tavalla mitoitettu toimenpide, vaan kielto rajoittaa kalastusta tarpeettoman laajasti, jota nyt pyritään vielä laajentamaan kahdella viikolla.

SVK huomauttaa, että Inkoon kalatalousalueen vuonna 2025 hakemasta rajoitusesityksestä antamassaan päätöksessä (VARELY/4693/2025) ELY-keskus totesi perusteluissaan, että: ” Luonnonvarakeskukselta saadun viimeisimmän näkemyksen mukaan, mikäli rajoituksen tarkoituksena on kuhan kudun turvaaminen, tulisi mallinnuksista ottaa huomioon vain ”Erittäin suotuisaksi” määritetyt poikastuotantoalueet ja näidenkin osalta hankkia mieluusti paikallista tietoa mallinnuksen tueksi.” **SVK esittää, että kuhan kudun turvaamiseksi tehtävät esitykset palautetaan valmisteluun, jolloin tarkennetaan, mitkä olisivat kriittisimmät kutualueet, mikäli olisi kriittisen yhden kuukauden mittainen ajanjakso kalastuksen rajoittamiselle sekä mitkä kalastusmenetelmät tosiasiallisesti on tarkoituksenmukaista kieltää kyseisenä aikana kuhan kudun turvaamiseksi.**

Lisäksi SVK vanhempien lausuntojensa mukaisesti muistuttaa, että Etelä-Suomen merialueen kuha ei ole uhanalainen laji, vaan kannat ovat elinvoimaisia. Kuhan alamitan nosto 45 senttimetriin ja solmuvälin suurentaminen 55 mm:iin olisivat tehokkaampia hoitotoimenpiteitä petokalakantojen vahvistamiseksi. Luonnonvarakeskuksen Kalavarojen käyttö ja hoito A -oppaan sivulla 230 olevan solmuvälitaulukon perusteella 50 mm solmuvälin verkkoihin alkavat esimerkiksi kuhat jäädä merkittävästi saaliiksi 41 cm pituisina, eli alamittaisina. Meritaimenet alkavat puolestaan jäämään jo 34 senttimetrin pituisena 50 millimetriseen verkkoon ja tehokkaimmillaan kyseinen solmuväli on 49 senttimetrin mittaisille meritaimenille. Koska kalastuslain 56 §:n mukaan alinta pyyntimittaa pienemmän kalan pyytäminen käyttö on kiellettyä, katsoo SVK, että sekä kuha- että meritaimenkannan kannalta ei ole perusteltua hyväksyä sallituksi minimisolmuväliksi 50 mm. Lisäksi tulisi varmistaa kuhan vapaa liikkuminen kutualueille ja sieltä pois, eli esim. salmet yms. kulkuväylät tulisi pitää pyydyksistä vapaina.

Hakijan ehdotus: kuhalle 3 kuhaa/päivä/kalastaja saaliskiintiö. Ei koske verkkokalastusta, kaupallista kalastusta eikä emokalojen pyyntiä viljelytarkoitukseen.
Perusteluiksi hakija esittää, että tavoitteena on vähentää vapaa-ajankalastuksen pyyntiponnistusta vesialueilla, joilla kalastuspaine on suuri. Verkkokalastus on jätetty päiväkiintiön ulkopuolelle, sillä käytännössä verkkoon päätynyt kuha kuolee ja etukäteen on mahdoton määrittää, montako kuhaa verkkoon jää saaliiksi. Kalastuslaki myös rajoittaa vapaa-ajankalastuksessa käytettävien verkkojen määrää.

Vapakalastusta koskevat alueelliset saaliskiintiöesitykset ovat uusin ja nopeasti Etelä-rannikolla yleistyvä pyrkimys rajoittaa vapaa-ajankalastusta ja erityisesti vapakalastusta. Näkemystä tukee se, ettei kalatalousalue esitä samaan aikaan saalis- tai muita rajoituksia pyydyskalastukselle. Ja mikäli hakija olisi yleisesti huolissaan kuhaan kohdistuvasta kalastuspaineesta, tulisi säätelytoimenpiteet ylettää yhtäläisesti koskemaan myös kaupallista kalastusta. **SVK katsoo, että kyse ei olekaan kuhakantojen suojelusta, vaan saalisosuuden kasvattamisesta pyydyksillä ja kaupallisesti kalastavien hyväksi. Jos viranomainen tästä huolimatta katsoo, että sillä on kalastuslain mukaiset perusteet saaliskiintiön asettamiselle vain vapakalastusta koskien, muistuttaa SVK yhtäläisen säätelylinjauksen säilyttämisestä Helsinki-Espoon kalatalousalueen kanssa.**

Kyseiselle alueelle myönnettiin ensimmäisenä nyt haetun kaltainen päiväkiintiö sillä erotuksella, että hakijan esityksestä viranomainen päätti, että merialueella vapaa-ajankalastaja saa käyttää verkkopyynnissä enintään 120 m verkkoja (4 * 30 m) ja järvialueilla enintään 90 m verkkoja (3 verkkoa) kalastajaa kohden (VARELY/8991/2022).

Lopuksi SVK haluaa vielä kerran painottaa seurannan tärkeyttä. Mikäli viranomainen edellyttäisi kalastusrajoituspäätöksen ehdoissa hakijaa suorittamaan tarkoituksen mukaista kalastoseurantaa, antaisi se sellaista ajantasaista tietoa kalalannoista, jota tarvittaisiin rajoituspäätösten vaikutusten ja mahdollisen muuttamisen tueksi.

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry

Marcus Wikström (lausunnon valmistelija)
kalatalousasiantuntija

Olli Saari
toiminnanjohtaja